Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА"

Рôкъ V. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 20-го Мая 1897. | Число 21.

Календарь.

МАЙ.		
20	Ч.	Іоана Богослова
21	П.	Перенес. мощ. Николая
22	С.	Симеона Зилота апост.
23	Н.	5. САМАРЯН. Методія
24	П.	Епифанія еписк.
25	В.	Гликерія. Алексан. кипр.
26	С.	Исидора муч.

Змѣстъ.

ЧИТАЙТЕ!

Вже дуже мало єсть у насъ на складѣ Календарôвъ „Союза". Хто хоче мати ту прекрасну книгу — най пришле 55 цнт. на адресу:

Mr. Michael Fekula

Мт. Carmel, Pa.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЪ!

ВЫСОКОПОВАЖАНІ БРАТЯ СОЮЗЧАНЕ!

Сегорôчна конвенція „Руского Народного Союза" мае вôдбутись въ

МАЙФИЛЬДЪ, ПА.

Призначеный на то день 8-го Червня с. р. въ второкъ. Длятого просимо отсею дорогою всѣ наші братства и члены, щобъ застановились стисло до § 27 статута нашого Товариства, выбрали делеґатôвъ на ту конвенцію и имена ихъ подали головному секретареви завчасу, щобъ ще передъ конвенціею можна ихъ оголосити въ газетѣ. Высокоповажані члены и братства зволять безусловно вырôвнати всѣ свои залеглости мѣсячні чимъ скорше, бо вѣдомо, що друковане справоздане касове за цѣлый рôкъ администраційный мае розôслатись всѣмъ делеґатамъ и братствамъ до переглядy.

Предметы нарадъ на сегорôчной конвенціи будуть рôжнородні. Маемъ радити надъ змѣною де-котрыхъ мѣсцъ статута, треба додати ще до нихъ всьо здорове, мудре, щобъ наша институція оперта на добре обдуманыхъ статутахъ росла, розвивалась и крѣпилась въ хосенъ американской а славу и помôчь цѣлои нашои великои Руси. Не лишь то. Сегорôчна конвенція мае бути грôмкимъ и грôзнымъ протестомъ цѣлои американскои Руси противъ тыхъ катôвъ, вызутыхъ зъ всякои чести и совѣсти, польскои дряни, котра винна есть рускои крови, яка невинно проляласъ пôдчасъ остатныхъ выборôвъ зъ рускои груди. Тожь закимъ о тôмъ обширнѣйше поговоримо въ другôмъ числѣ нашои „Свободы", запрашаемъ сердечно наші братства зъ Олифанту, оба зъ Майфильдъ, Симпсонъ и всѣхъ щирыхъ Русинôвъ зъ околицѣ, щобъ взяли конечно участь корпоративну въ концертѣ, котрый вôдбудесь вечеромъ по конвенціи въ гарно убранôй рускôй гали громады Майфильдской. Намъ треба лишь порозумѣтись — а побачимо, яка сила тлѣе въ насъ противъ всякого зла и неправды. Прійдѣть, просимъ!

До милого побаченя!

За Выдѣлъ „Руско-Народного Союза"

Иванъ Глова
предсѣдатель.

О. М. Стефановичъ
секретарь.

Справоздане касове за мѣсяць Апрѣль 1897 р.

МѢСЯЧНЕ, ЗА СТАТУТЫ, ГРАМОТЫ И ВÔДЗНАКИ ЗАПЛАТИЛИ:

Братство св. Петра и Павла зъ Ansonia, Conn.	$14.50
Бр. св. О. Николая зъ Pittsburg, Pa.	38.50
Бр. св. Володиміра зъ McAdoo, Pa.	104.15
Бр. св. Петра и Павла зъ Mt. Carmel. Pa.	21.00
Бр. св. Іоана Крест. зъ Buffalo, N. Y.	9.00
Бр. св. Петра и Павла зъ Cohoes, N. Y.	11.00
Бр. Пресв. Дѣвы зъ St. Clair, Pa.	13.25
Бр. св. Кирила и Методія зъ Mayfield, Pa.	11.00
Бр. св. О. Николая зъ Centralia, Pa.	3.50
Бр. св. Іоана Крест. зъ Olyphant, Pa.	54.25
Бр. св. Кирила и Методія зъ Shamokin, Pa.	44.05
Бр. св. Димитрія зъ Mt. Carmel, Pa.	14.00
Бр. св. Михаила зъ St. Louis, Mo.	11.50
Члены зъ Шенандоа:	
Жидловскій Антоній	2.00
Блащакъ Демко	1.50
Курила Ґерасимъ	1.00
Лижиньскій Іоанъ	75
Зъ Pittsburg, Pa.:	
Всч. О. Ив. Суткайтісъ	1.00
Голда Мих. за вôдзнаку	1.00
Зъ Waterbury, Conn.:	
Котаньскій Лука, Яцовичь Андрей, Годьо Фавстъ, Васенько Михаилъ	6.00
Зъ Seymour, Conn.:	
Шебешовичь Діонизій	1.50
Вислоцкій Йосифъ	1.00
Члены зъ Edwardsdale	2.75
„ „ Mayfield	2.50
„ „ Jersey City	30.75
Разомъ . . .	$401.45

Юрій Хилякъ
касієръ „Союза".

Положене угольного камени пôдъ руску церковь въ Ansonia, Conn.

Образокъ сей показуе намъ якъ мае выглядати греко кат. руска церковь въ Ansonia, Conn. Буде она 66 стôпъ довга а 34 широка, зъ галею на мітинґи и школу пôдъ сподомъ. Положена на горбку, звôдки видно цѣлу Ансонію и околицю представлятись буде дуже красно, особливо коли буде вже цѣлковитс выкôнчена, що наступить дня 1. Августа сего року.

До теперь лишь зрубъ готовый, а дня 9. с. м. вôдбулось торжественне положене угольного каменя. На торжество тоє прибули ОО. І. Констанкевичъ зъ Шамокінъ, М. Стефановичъ зъ Пітсбурга, Е. Волкай зъ Ню Йорку, Ив Арданъ зъ Джерзи Сіті и д-ръ Meek лѣкарь зъ Шамокінъ. Кромѣ мѣсцевого руского Братства св. Петра и Павла, брали участь въ тôмъ торжествѣ Братства словеньскі св. Войтѣха и Ивана Непомуцкого и польске Братство имени князя Понятовского. Всѣ Русины зъ околицѣ, Словаки, Поляки и т. д. явились также. Погода була чудесна. Само небо, здае ся, радовалось и хотѣло помочи Русинамъ зъ Ансоніи, щобы тоє торжество ихъ выпало якъ найкраще.

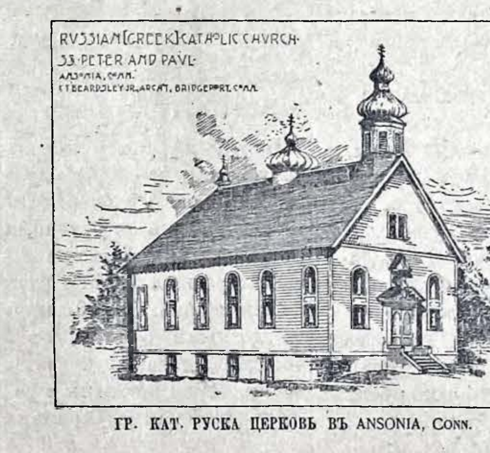
Вже вôдъ самого рана зачавъ громадитись народъ коло найбôльшои въ Ансоніи галѣ на Main Str., где мало вôдправлятись богослужене. Дальше почали сходитись Братства при звукахъ доборовои музыки, звертаючи загальну увагу своими прекрасными униформами — а наконець около пôвъ до десятои явились священники. Служба Божа розпочалась о годинѣ 10-ой, священнодѣйствувавъ О. Констанкевичъ. По Службѣ выголосивъ самъ священнодѣйствуючій вôдповѣдну проповѣдь пôдчасъ котрои мало було такихъ, котрыхъ лице не зôсталобъ орошене слезами радости и на тôмъ закôнчилась перша часть того великолѣпного свята.

Пополудни о 2. годинѣ було вже все готове и походъ рушивъ на пляцъ церковный. На передѣ йшла банда, дальше тягнулись довгимъ шнуромъ всѣ Братства, кериджѣ зъ священниками, а за ними тьма народа такъ нашого якъ и Американцѣвъ. Кромѣ того и на пляцу чекало вже людей богато, що скорше туда поприходили такъ, що всѣхъ участвуючихъ людей можна було рахувати до 3000. Кромѣ положеня каменя угольного вôдбулось на пляцу такожь освячене воды и выголошено 3 бесѣды: по руски, словеньски и англійски. По руски говоривъ вельми краснорѣчиво и патріотично О. Стефановичъ, О. Волкай по словеньски, а д-ръ Meek по англійски, толкуючи Американцямъ, що то за одні наші люде и яка ихъ вѣра. Теперь рушивъ походъ назадъ до мѣста и тутъ въ гали подякувано чужимъ Братствамъ за ласкаве взяте участи, та перепрошено ихъ за те, що вôдходять „на сухо" (бо се була недѣля, отже всяке продаване напоѣвъ заборонене) почѣмъ розôйшлись всѣ домôвъ.

Взагалѣ можна сказати въ похвалу Русинамъ зъ Ансоніи, що все вôдбулось красно и въ найбôльшôмъ порядку за що належить ся имъ честь и слава. Такъ само належить ся имъ честь и слава, а особливо ихъ урядникамъ за тоє, що помимо всякихъ перешкодъ и трудностей, які имъ стояли и стоять ще на дорозѣ — они идуть до назначенои цѣли и невдовзѣ вже будуть могли похвалитись тымъ, що и они не гôрші вôдъ другихъ, але мають свою церковь и горнуть ся до купки, орґанѣзують ся. Щобы однакъ честь и хвала ихъ була повна и нѣхто не мôгъ имъ нѣчого закинути, повинні они не тôлько старати ся о свою церковь, але такожь всѣ якъ оденъ мужь приступити до „Руского Народного Союза".

Наконець ще одна увага. Якъ кождый зъ вызше написаного видить, въ положеню каменя не брали участи анѣ католицкі мѣсцеві братства, анѣ братство православне. Перші тому, бо попы айришскі имъ заказали длятого, що Русины не хотѣли и нѣколи не схочуть записати свои церкви на ихъ бискупа — другі т. е. православне братство длятого, що православні тамошні хочь зъ тыхъ самыхъ сѣлъ що и другі Русины, однакъ прозываютъ ихъ калакутами, поляками, та смѣють ся зъ нихъ, що они „польску" церковь будують вмѣсто того, щобъ жити разомъ въ пріязни и зго... Кому таке поступоване ... де на честь и здорове ... дѣ трудно вгадати...

Участникъ.

ГР. КАТ. РУСКА ЦЕРКОВЬ ВЪ ANSONIA, CONN.

„СВѢТЪ"

часопись для православныхъ Русиновъ въ Соединенныхъ Штатахъ, Канадѣ и Бразиліи.

Такъ называе ся четверта зъ ряду газета друкована рускими буквами, котрои перше число лежить передъ нами. Газету тую ставъ выдавати о. Гр. Грушка, православный нынѣ священникъ въ Oldforge, Pa. зъ цѣлію, якъ каже, просвѣщенія нашого народа. — Прекрасна цѣль, нема що казати. Таку саму цѣль поставили собѣ здае ся, такожь всѣ други рускими буквами друкованѣ тутешні газеты — жаль лишь, що не все они памятають на тоє... Такъ само и „Свѣтъ" забувае на се въ кôлькохъ мѣсцяхъ вже першого свого числа. Але поживемъ — увидимъ, може оно дальше инакше буде, тай зъ першого числа годѣ заразъ осудити, яка газета буде на пôзнѣйше.

Тымчасомъ однакъ позволимо собѣ зробити пару увагъ. „Неблагую часть избра" о. редакторъ, дѣлячи Русинôвъ на уніятôвъ и православныхъ та ставляючи одныхъ противъ другихъ. Полякамъ тымъ вôнъ не д... пече, анѣ папѣ, анѣ нѣкому другому, а лишь посварить и пôдôйме брата на брата. Корысти отже зъ того нѣкому нема, а Русинамъ шкода, бо и такъ малі наші кольоніи дѣлять ся черезъ тое и малѣють ще бôльше,

(Продовжене на другой сторонѣ.)

RA 41

РУСКА ПАСХА — А ФРАНЦУЗКІЙ КСЬОНДЗЪ.

ОБРАЗОКЪ ЗЪ ЖИТЯ ЕМІГРАНТÔВЪ.

— НАПИСАВЪ —

Несторъ Дмитрôвъ.

— Марино! — Га? — А чи будемъ сего року ѣсти пасху? — А хоробу тяжку зъѣсь, якъ ти ся такъ захтѣло тои Канады — вôдпалила гнѣвна жѣнка и вôдвернула ся вôдъ свого ворога — чоловѣка, що вѣзъ еи десь на конець свѣта, де не такъ, якъ въ людей — ба навѣть день въ ночи, а нôчь въ день. Поякомусь такъ перевернули — отъ якъ не въ людей — звычайно въ Канадѣ.

Жѣнка хропѣла зô злости. Щобъ хоть бувъ Степанъ за пасху не згадовавъ — а то такъ щипнувъ за серце, якъ той комаръ канадійскій. Двоє малыхъ дѣтей бавило ся спокôйно въ вагонѣ, тай имъ здае ся анѣ думки не було про пасху — они тримали въ рукахъ хлѣбъ бѣлѣйшій вôдъ пасхи въ дома, имъ ще все одно — але не все одно Степанови. Бѣдачиско замовкъ, якъ жѣнка ему такъ грубо вôдпалила и цѣлый потонувъ въ гадкахъ, въ вспоминахъ про минувшôсть. Ему пригадались дитинні лѣта передъ Великоднемъ; вôнъ памятае добре, якъ выкрадавъ родзинки зъ пасхи, а разъ таки пôрвавъ ковбасу въ великодну суботу и за стодолою стрѣщивъ. Не вытримавъ до свяченои. Якъ нынѣ, пригадуе собѣ, що якъ бувъ вже парубчакомъ и йшовъ на Страсти, то пробивъ чоло объ плôтъ; не видѣвъ бѣдака нѣчого — куряча слѣпота зъ посту вчѣпила ся. Або то вôнъ тôлько самъ ту курячу слѣпоту мавъ? Всѣ еи мали — цѣле село, тôлько священникъ ще яко тако видѣвъ тай панъ професоръ и то не дуже, а вже реєнтый най зъ Богомъ спочивае, не бачивъ и свѣчки въ церкви. Люде бувало чудують ся, якъ то вôнъ спѣвае зъ курячою слѣпотою, а вôнъ вамъ всьо зъ памяти и гласъ и кондакъ и гармолой и всьо, ну всьо — та хто тамъ вже знае, якъ тамъ то всьо въ тыхъ грубыхъ книжкахъ называе ся. Поститъ небôщикъ — дай му Боже царство небесноє — твердо постивъ. Бувало йде черезъ село, тай такъ вже ослабне зъ того посту, що ажь затачуе ся — не годенъ на ногахъ встояти. Его вороги казали, що небôщикъ тогды зъ корчмы вертавъ, але то неправда — вôнъ такъ зъ посту небôжчичокъ. А бувало на Великдень. Боже! що то за радôсть! Цѣлу нôчь зъ суботы на недѣлю палимо чужі ворота, колесницѣ, ступы — де-що попало. Хлопцѣ регочуть ся, а господарѣ кленуть, грѣшать, ажь страшно слухати. Та на щожь имъ такъ грѣшити, коли вже така установа, щобы передъ Великоднемъ ворота красти.

Задумавъ ся Степанъ, закуривъ люльку, глянувъ зъ пôдъ ока на жѣнку — немовь бы хтѣвъ сказати: а памятаешь Марино, якъ я старшимъ братомъ бувъ, га? Боявъ ся неборакъ вôдозвати ся, бо була бы го почестовала якимъ поганымъ словомъ. А такъ, Степанъ бувъ старшимъ братомъ, о тôмъ знають навѣть люде зъ другого села. Бувало на Великодні свята вôнъ самъ власными руками вбирае еґомосця въ бѣлый фелонъ, всѣ свѣчки свѣтить, огню зробивъ повну кадильницю — а якъ читають евангеліе на 12 пунтôвъ, то Степанъ за кождымъ пунтомъ дзвôнкомъ дзелень, дзелень, а тамъ на дзвôници дзвоны бють, бють. Боже, чи дочекаю я ся того въ Канадѣ! Попкробавъ ся бѣдный Степанъ въ голову — хтѣвъ вôдозвати ся до жѣнки, але таки давъ спокôй. А та пасха свячена, а та радôсть! Тажь вôнъ свою пасху ставивъ на самôмъ краю — звычайно старшій братъ. А еґомосць вже знали, котра его пасха, тай хляпъ свяченою водою — нѣбы кажуть — то тобѣ Степане за то, що вѣрно служишь церкви и Богови святому. Ей Боже, Боже, а якъ то ту буде? — таки на голосъ крикнувъ Степанъ. „Та тобѣ що такого приснило ся?" — крикнула жѣнка. „Марино!" „Га?" — „Та може-бысьмо таки спекли пасху". „Та де спечешь? ту въ вагонѣ?" „Гмъ — дурна. Та во, завтра зôйдемо въ Ґальґарахъ*) до имміґранту, тай тамъ можна спечи". Задумала ся Марина, видно и еи хтѣло ся свяченои пасхи — а по хвили гримнула: „Та що, що спечешь, а ксьондза де возьмешь, га?" Замовкли обоє, тажь въ тôмъ власне була цѣла штука. Степанъ стративъ вже цѣлу надѣю на свячену пасху. Чѣхрае ся въ голову, думае, гадае, та годѣ що продумати. — Приѣхали вони вже до Ганґарѣвъ, зайшли до имміґранту, дивлять ся, а наші люде пасхи печуть. Степанъ до жѣнки, вхопивъ грошѣ, купивъ муки, мяса, масла, сыра и другихъ потрѣбныхъ и непотрѣбныхъ рѣчей, тай вже пече жѣнка пасху, а Степанъ тôлько ходить и руки затирае. — Головко-жь ты моя бѣдна, каже оденъ чоловѣкъ, якъ-жежь то розмовити ся зъ тымъ ксьондзомъ? — Якъ то якъ розмовити ся, каже Степанъ, або по руски що? — Говорѣть собѣ здорові, та де-жь французкій ксьондзъ знае по руски. — То якъ то, каже Степанъ, то-жь ту руского ксьондза нема? Та якъ-жежь французкій ксьондзъ буде святивъ пасху, чи-жь вôнъ такои вѣры якъ мы? — Та хто его знае, чи такои, може троха не такои, але крестъ святый е в косцьолѣ и вобразы, то може то не грѣхъ, якъ такій пасху посвятить. — А видите въ мѣстѣ, въ косцьолѣ, хоть троха не така вѣра, якъ наша, а наші еґомосць все на вôдпусть ѣздили та сповѣдати, та якъ бы грѣхъ бувъ, то вже еґомосць не пошли бы, не бôйте ся. Рада въ раду пошли нашихъ двохъ людей, мѣжь ними и Степанъ, бо бувъ старшимъ братомъ, въ депутацію до французкого ксьондза. По дорозѣ спереча... ся, чи вмѣе вôнъ по руски, чи нѣ, але прійшли до того заключеня, що така учена голова, якъ ксьондзъ мусить вмѣти по руски. Задзвонили — выходить ксьондзъ въ довгôй рясѣ, оперезаный чорнымъ поясомъ, а за поясомъ великій металевый крестъ. Поцѣлували они перше крестъ, вôдтакъ товсту руку ксьондза тай кажуть: Просимо отца духовного, чи-бы намъ пасхи не посвятили, бо въ насъ завтра Великдень, а мы не жадні погане, щобъ ѣли несвячену пасху. Французъ вытрѣщивъ очи, слухае такъ уважно, трохи бубонки въ ухахъ не потрѣскають, але таки нѣчого невторопае. Говорить до людей по французки, по англійски, по нѣмецки — они розумѣ... ся нѣчого не розумѣють. Нещаслива година, ту робити? Ксьондзъ крутить ся — люд... ють ся въ потилицю — чиста роспачь... нашь Степанъ, не дурно услугувавъ при ... мосцеви — взявъ ся на способы. Поцѣлова... ксьондза въ руку, щобъ не гнѣвавъ ся, тай к...

*) Calgary.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.
The only Russian political paper published in this country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:
per annum...$ 20.00
„ Six months 12.00
„ three „ 7.00

All comunications should be addressed to:
„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.
Котрй приступили до „Свободы“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.
Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.
И уведомити секретаря до адресою.
Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ выготовляе дуже точно, скоро и дешево всякй рѣчи, якъ: карты на балѣ, выправки; статута для Братствъ; ...звы, листы и въ загалѣ всякй рѣчи входячи въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: руской, польской и словацкой.

(Продовжене зô стороны першои)

а сварками и ворогованемъ выставляють себе на смѣхъ передъ чужими людьми. — Всюды по свѣтѣ дѣесь такъ, що люде дѣлять ся пôсля народности, а не пôсля вѣры, та що нѣкому не приходить въ голову пôднимати прим. Нѣмця-католика на Нѣмця-протестанта, але всѣ они жіють въ згодѣ и приязни. Тôлько у насъ робить ся иначе. У насъ люде старають ся выкликати дикій фанатизмъ релiґiйный и тое навѣть часомъ за дѣло патріотичне уважають. А прецѣнь повиненъ кождый знати зъ исторіи, що фанатизмъ т. е. ненависть зъ причины религіи не зробила доброго ще нѣчого и нѣколи. Зъ ненависти тои розпяли жиды Йсуса, погане мучили христіянôвъ, а коли христіяне подужали мучили зновь жидôвъ и поганôвъ, а навѣть самыхъ христіянъ, котрй позволили собѣ дещо инакше вѣрити якъ тй, що були сильнѣйшй. Инквизиція ишпаньска, довголѣтнй вôйны зъ причины реформаціи, козацкй вôйны, ба навѣть теперѣшнй рѣзнѣ Армянъ, або и грецко--турецка вôйна и т. д., все то менше або бôльше наслѣдки ненависти релiгiйнои. Миліоны людей замучили, порѣзали, повбивали пôдчасъ тыхъ воєнъ, цѣлй краѣ понищили, сироты и вдовы по свѣту пустили, зъ голоду казали имъ млѣти и вмирати, а все для того страшного упира, котрый звесь ненавистію, а котрый ще страшнѣйшій, если ся ненависть мае жерело свое въ рôжницы вѣры.

И чи се right? — чи се справедливо було? — На се вôдповѣдае намъ наша народна пѣсня словами: „Людска кровця не водиця, проливати не годить ся“. — Правда, що у насъ не лѣе ся ще кровь зъ причины рôжницѣ вѣры, бодай до того степени якъ се дѣялось давными рѣками, а лѣесь лишь чорнило, та пиво по сальонахъ, где звычайно ведуть ся такй диспуты о вѣры, але все-жь таки и въ насъ видно наслѣдки тои рôжницѣ якъ найгôршй. Сваркамъ, проклонамъ и бойкотамъ нема кôнця. Отець гнѣвае ся зъ сыномъ, кумъ зъ кумомъ, братъ зъ братомъ, навѣть жѣнки зъ мужами. А есть яка церковь на плейзѣ, збудована вспôльными силами за тяжко зароблений центы, то сварнѣ надъ нею и грѣху тôлько, що справдѣ лѣпше если-бъ еѣ зовсѣмъ не було, бо не мали бы люде надъ чимъ сваритись. А такъ оденъ въ тую, другій въ другу сторону тягне и дôмъ божій стаєсь яблокомъ незгоды, причиною ненависти, а жереломъ доходу и посмѣховиска для американскихъ судіѣвъ и лоєрôвъ. Длятого мы всегда протестовали и будемо протестувати противъ выкликуваня того старосвѣтского и пажерливого упира, що звесь ненавистію релiгiйною, зъ котрои небудь стороны таке выкликуване-бъ не походило, бо упиръ той зъ собою лишь лихо може принести. — На що вôдновлювати давнй раны? Чи на те, щобы они зновь кровю заливались? На що зъѣдати однй другихъ? Чейже не схочемо, щобы повторилась зъ нами на смѣхъ и на ганьбу цѣлому свѣтови тота сама исторія, що зъ двома щурами, котрй воюючи помѣжь собою такъ ся запалили, що зъѣвъ оденъ другого и лишь хвосты по нихъ зôстали на памятку ихъ глупоты и ненависти. Впрочѣмъ хотяй бы мы и схотѣли увѣковѣчнити свою память подôбно тымъ щурамъ завзятымъ, то народъ таки не пôйде за нашимъ примѣромъ. Вôнъ своимъ простымъ хлопскимъ розумомъ збагне тое, чого предводителѣ его въ своимъ заслѣпленю не могли збагнути, а тогды перейде надъ провôдниками своими до порядку диевного и пôйде своею дорогою. Бо народъ нашъ нынѣ не дурный вже. Доказомъ того найновѣйшй галицкй подѣѣ. А и Русины американцѣ будь-що-будь поступили. Они вже знають що давно було, але и то знають, що теперь есть. Знають они, що давно не були уніятами, знають що малорускомого православного народа есть перешло 20 миліонôвъ на Буковинѣ и на Украинѣ, але знають и те, що всѣ они рôднй браты, та що жадна вѣра не потрафить ихъ роздѣлити. Разъ родивъ ся хто Русиномъ, то вôнъ Русиномъ и есть, а не чимъ другимъ, безъ взгляду на то чи вôнъ уніятъ чи православный. Такъ само уніятъ якъ и православный може бути добрымъ рускимъ патріотомъ, а унія не одинока бѣда нашого народа. Дивѣть! православныхъ Русинôвъ на Буковинѣ гнетуть православнй Румуны не менше якъ насъ въ Галичинѣ Поляки. Русины зъ Буковины втѣчуть такъ само до Бразиліи и Канады якъ и нашй галицкй братя — а православнй малороссы на Украинѣ бѣдують не менше нашого селянина. Причина нужды руского хлопа въ Галичинѣ, Угорщинѣ, Буковинѣ, чи Россіи лежить троха глубше якъ въ вѣрѣ. Немаєшь землѣ, або мало маєшь землѣ, податки великй, а зарôбкôвъ нема — тогды жадна вѣра не потрафить накормити тебе и твои родины, бо хоть въ Письмѣ св. и кажесь, що чоловѣкъ не жіе лишь хлѣбомъ, але и словомъ божимъ, то таки жадно слово боже само безъ хлѣба, чоловѣка при житю утримати не въ силѣ. На тоту отже сторону на пытане хлѣба насущного, та прокормлене грѣшного тѣла повиннй и мусять нашй провôдники и газеты чимъ разъ бôльше уважати, а не занимати уваги народа рôжными доґматами, бо пытане хлѣба стае чимъ разъ бôльше пекучимъ, а жите нашого чоловѣка тяжшимъ не тôлько въ старôмъ краю, але и тутъ въ Америцѣ.

Поминаючи симъ разомъ всякй другй рѣчи, котрй насъ не мило дôткнули въ „Свѣтѣ“ и тй гадки, зъ котрыми мы нѣякъ не згодимось, витаемо будь-що-будь „Свѣтъ“ яко робôтника на нивѣ просвѣты руско--американского народа. Нива тота розлога, хвасту и бадиля на нѣй много, тожь и роботы стало-бъ ще не для одныхъ рукъ, если лишь сй руки схотять справдѣ честно працювати.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Допись зъ Руси Галицкои

30. апрѣля 1897.

Наша рада державна.

Передъ мѣсяцемъ зôбрала ся у Вѣдни наша рада державна и она буде радити надъ справами та законами (параґрафами) цѣлого нашого цѣсарства Австріи черезъ шесть рокôвъ. Вôдъ 27. марта до нынѣ було всего 7 засѣдань, днесь вôдбувае ся осьме. Межи шестымъ а семымъ засѣданемъ припали свята латинськй и руской, отже 19 днѣвъ не було нѣякого засѣданя. Дотеперѣшнѣ 35 днѣвъ парляменту зъ своими вôсьмома засѣданями коштують велику силу гроша, стягненого розумѣе ся зъ податку. Одинъ посолъ дôстае денно 10 ґульденôвъ на житє. Тыхъ пословъ е 425, отже на самѣ дієты иде денно 4250 ґульденôвъ. До того удержане будынку, купа урядникôвъ, пропасть люкаєвъ, всякй друки и т. д., то можъ числити розходъ що-денный на 6000 австрійскихъ ґульденôвъ. За 35 днѣвъ коштувавъ парляментъ 210,000 ґульденôвъ, а якъ дорахуємо грошѣ звернений посламъ за дорогу, то выйде 250 тысячокъ або инакше кажучи четвертъ мильона ґульденôвъ. Тй грошѣ пошли гей-бы въ болото. За тыхъ 35 днѣвъ не зробила рада державна и разъ нѣчо; навѣть не выбрала комисіи, котрй дѣлять межи себе всю роботу. А не выбрала тыхъ комисій длятого, що партіи политичнй все ще заводять сварку надъ тымъ: кôлько котра партія достане мѣсць въ поодинокихъ комисіяхъ? Але таки и тыхъ кôлька засѣдань выстарчило, щобы захитати становище президента министрôвъ ґрафа Казиміра Баденьского, того польского шляхтича, що намъ Русинамъ найтяжше дае ся въ знаки. Заки роскажу про се, мушу пояснити складъ Рады державнои. Она складае ся зъ 425 пословъ. Тыхъ пословъ выбирають пять курій. Перша курія є нѣки пани, властителѣ великихъ земскихъ обшаровъ, якъ кажуть нашй хлопы „обшарники“. Друга курія се мѣста и то лишь бôльшй мѣста, бо меншй выбирають пословъ спôльно зъ сельскими громадами. Трета курія є купцѣ и промысловцѣ, ихъ зъорганізовано въ палаты (товариства) торговельнй и тй палаты выбирають пословъ. Всѣ три наведенй куріи выбирають своихъ пословъ безпосередно и то тайно. Кождый иде и голосує, вôддаючи звиненую картку зъ именемъ свого кандидата до урни выборчои. Се все було бы въ порядку и тымъ людемъ не дѣе ся кривда. Але тутъ часами мале число людей (прим. 11) выбирають такъ само одного посла, якъ въ пятôй куріи 60,000 люда такожь одного ставляють. То є середновѣчнй привилегія магнатôвъ, ксьондзôвъ и мѣсть. Се велика несправедливôсть, въ иншихъ краяхъ (Нѣмеччина, Франція, Англія и т. д.) такого вже давно нема. Чимъ больше и чимъ скорше прозрить народъ, тымъ скорше упаде ся плюгава ординація выборча. Теперь еще четверта (сельскй громады) и пята курія (всѣ люде разомъ). Въ сельскихъ громадахъ и въ тôй загальнôй куріи не голосує ся впростъ, а лишь черезъ выборцôвъ. Кождй 500 душъ выбирають одного выборця. Въ четвертôй куріи голосують лишь тй, що не голосують въ тамтыхъ трехъ першихъ куріяхъ (отже „обшарники“ выключенй). Скромъ того одну третю часть, отже всѣхъ найбѣднѣйшихъ людей въ громадѣ, вôдкидае ся вôдъ голосованя. Въ загальнôй куріи голосують всѣ повнолѣтнй хлопы, якй лишь є въ громадѣ. Въ тôй способъ якъ всѣ куріи въ цѣлôй Австріи повыбирають пословъ, то є ихъ разомъ 425. Нѣгде въ жаднôмъ парляментѣ нема тôлько партій, якъ въ нашôмъ. Такихъ полiтичныхъ партій є ось скôлько: 1) Чехи — 62 пословъ; 2) польскй шляхтичѣ (polskie koło) — 59 пословъ; 3) нѣмецкй лібералы — 49 пословъ; 4) нѣмецка національна партія — 38 пословъ; 5) нѣмецка клерикально-католицка партія — 41 пословъ; 6) ческй маґнаты феодали — 19 пословъ; 7) нѣмецкй антисемиты (вороги жидôвъ) — 27 пословъ; 8) Совѣнцѣ — 16 пословъ; 9) Хорваты — 11 пословъ; 10) нѣмецкй лiберальнй магнаты — 28 пословъ; 11) Италіянцѣ — 19 пословъ; 12) соціялісты — 14 пословъ; 13) Румуны — 6 пословъ; 14) Сербы — 2 послы; 15) соціяльнй політики — 2 послы; 16) скрайнй нѣмецкй националы (що тягнуть до Прусака) — 5 пословъ; 17) моравска нѣмецка середна партія — 3 послы; 18) польскй „стояловцѣ“ (прихыльники выклятого ксьондза Стояловского) — 6 пословъ; 19) польскй людовцѣ (stronnictwo ludowe) — 3 послы; 20) рускй народний независимй послы — 3; 21) рускй правительственнй (назначенй правительствомъ) послы — 7 (зъ Галичины 6, зъ Буковины 1); 22) клерикальный Чехъ 1; разомъ 421 пословъ. Осталь ни чоры є „дикй“, то значить не належать до нѣякои партіи. Зъ тои цѣлои масы партій є явно и постôйно опозиційнй лишь дуже немногй. Въ першôй линіи є се соціялісты, а дальше нашй три рускй независимй послы, шесть „стояловцевъ“, пять скрайно-національныхъ Нѣмцѣвъ и два соціяльнои політики. Та скрайна опозиція противъ ґрафа Баденього числить 30 пословъ, до котрыхъ ще зо два „дикихъ“ можна причислити. Прочй партіи або вже мае Баденй за собою, або не була бы для него велика штука скуплянувати ся зъ ними. Певно и то вôдъ самого початку мае въ кешени шляхтичѣвъ польскихъ, клерикалôвъ, Румунôвъ, правительственныхъ Русинôвъ, Хорватôвъ, Словенцѣвъ и Италіянцѣвъ — разомъ 150 пословъ. Троха познѣйше заманивъ до себе Чехôвъ и феодалôвъ. Разомъ отже мае по своѣй сторонѣ 240 пословъ, а то не такъ богато больше по-надъ половину цѣлои рады державнои. Зъ остальными теперь торгує ся ґрафъ Баденй и якось они не конче готовй подпирати его політику. А вже теперь, коли Баденй заправадивъ въ ческôмъ краю повну рôвноправнôсть ческои мовы зъ нѣмецкою, то Нѣмцѣ (лібералы, маґнаты и антисемиты) такй на добре берутъ ся до него. Зъ першихъ вже тыхъ засѣдань передъ святами, три були посвяченй галицкимъ лайдактвамъ. Всѣ (цѣла рада державна, окрôмъ шляхтичѣвъ польскихъ) ганьбила Баденьского за те, що замкнулъ мазурского посла, Поляка-хлопа Шасра до вязницѣ въ Решовѣ и не могъ прибути на засѣданя рады. На иншихъ двохъ засѣданяхъ поставила скрайна опозиція нагляче внесене, щобы для розслѣдженя галицкихъ лайдактвъ выборчихъ выбрати особну комисію. Вправдѣ сего не ухвалено и тй свиньства та шахрайства пôшли до комисіи для справдженя выборôвъ, але наговорено Баденьому и польскôй шляхтѣ стôлько правды въ очи и выляно ихъ разомъ зъ болотомъ, що не оближуть ся зъ того и до смерти. Тй всѣ промовы (соціяліста-Поляка Дашиньского и трехъ неза-

...нѣ не каже, тôлько пальцемъ кивае и кличе ксьондза за собою. Ксьондзъ бере капелюхъ — всѣ выходять и идуть до иммiґрацiйного дому. Жѣнки тымчасомъ накрыли стôлъ, поклали пасхи, яйця, масло, мясо и прочій снѣди, повбирали ся ...тенько и чекають. Входить ксьондзъ, а жѣнки пôдбѣгли и поцѣлували егомосця въ обѣ руки. Французъ ставъ коло стола тай дивить ся — думае собѣ, ...властиво тй люде вôдъ мене хочуть? Степанъ ...ить, показуе на миги, дивить ся то на пасху ...а ксьондза — а ксьондзъ стоить, якъ вкопаный и нѣчогôсенько не второпае. Намучили ся ...ъ зъ пôвъ годины и вже всѣмъ приходило до ...чу, але ксьондзъ остаточно зрозумѣвъ. Думае ...ь Французъ: ага! добрй люде, певно христіяне, справляють нынѣ пікнікъ тай мене хотять погостити — не треба гордити даромъ божимъ. Взявъ Французъ кôлька яець въ кишеню и посягнувъ за малою пасхою — а Степанъ хапъ за свое мясо и кричить: „Хапайте люде, бо вôнь всьо вамъ забере!“ Люде кинули ся, кождый за свою пасху — вчинивъ ся крикъ, бабы почали сперечати ся, що то мое, а та кричить — а то мое. Французъ переляканый кричить: that is all right, але нѣчо не помагае. Степанъ пошкробавъ ся еще разъ въ потилицю нѣбы каже: „нема то таки, якъ нашй егомосць святили пасху!“...

Calgary, 8. мая 1897.

5

КАНАДІЙСКА РУСЬ.

Подорожнй вспомины
Нестора Дмитрова.
(Дальше).

ALBERTA.
Edmonton — Edna.

Заразъ на другій день, по поворотѣ зъ Stuartburn, 20. цвѣтня съ полудня вырушивъ я до Edmonton. Въ четверъ рано, пересѣвши въ Calgary на шляхъ льокальный, прибувъ я доперва въ пятницю рано до South Edmonton. Я не буду силити ся на описи тыхъ безмежныхъ околиць. якй простирають ся по обохъ бокахъ желѣзницѣ, бо се на нѣчо не здало ся. Хто не бачивъ тыхъ безмежныхъ незаселеныхъ, пустыхъ прерій въ Assiniboia, той не буде въ силѣ собѣ ихъ представити. Трава вже зеленѣлась — а сотки худобы скубло лѣниво траву. Я спытавъ одного Англика, де стайнѣ тои худобы, а вôнъ въ вôдповѣдь зачеркнувъ рукою въ воздусѣ, даючи тымъ ґестомъ пôзнати, що небосклôнъ — то обора тои степовои худобы.

Передъ стацією въ Edmonton, я побачивъ кôлька нашихъ брудныхъ женщинъ на порозѣ одного дому, котрй побачивши мене махали руками — они видѣли мене въ Winnipeg и теперь вôдбували нѣбы кварантану въ иммiґрацiйнôмъ домѣ. Я вôдтакъ зайшовъ до того прибѣжища нашихъ людей и побачивъ поганый образъ. Въ двохъ просторыхъ комнатахъ, покотомъ на пôдлозѣ, середъ брудного лахматя и величезныхъ галицкихъ скринь лежали жѣнки и дѣти рôжного возраста. Наоколо кухнѣ крутило ся кôлька брудныхъ, заспаныхъ, немилыхъ жѣнокъ, а зъ кухнѣ курило ся, якъ зъ льокомотивы. Сморôдъ забиваючій, просто дыхати не можь було. Я заповѣвъ, що прійду о 9. годинѣ пасху посвятити и втѣкъ скоро на дворъ. Въ означену годину я повернувъ до нихъ и заставъ вже все приготоване. На столѣ довжезнôмъ лежали величезнй пасхи и всякого рода великоднй снѣди. Бабы вже трохи поприбиранй и зъ дѣтьми на рукахъ — чекали на мене. По посвященю пасхи, при чôмъ они голосно плакали, я сказавъ кôлька слôвъ, давъ поцѣлувати крестъ и внявши епитрахиль моцно выганьбивъ бабы за такій неладъ въ хатѣ. Злобнй бабы покивували головами и одна на другу звалювала причину непорядку. Ту було 15 родинъ, переважно зъ Ярославского повѣту. Чоловѣки выбрали ся були шукати фармъ въ околици мѣста.

Въ Пятницю Великодну по полудни, бо Англикъ передъ обѣдомъ зъ дому не рушить ся, выѣхавъ я въ товариствѣ одного презбітеріянского прічера до Едны.

На вечеръ заѣхали мы до мѣсточка Forth Saskatchewan и ту переночували. Мѣсточко се маленьке. Ту стоить вôддѣлъ кôнной поліціи, а поліцай Чехъ п. Кнаврекъ (предплатникъ „Свободы“) стае дуже въ пригодѣ нашимъ людямъ, розумѣючи нашу мову. Крôмъ обороны противъ кривдъ зô стороны бутныхъ нѣмцѣвъ фармерôвъ и англикôвъ, вôнъ стае и тлумачемъ нашихъ людей и въ процесахъ, котрй годѣ, щобъ нашого галицкого процесовича такъ скоро покинули ся. Були случаѣ, що той честный Чехъ вставлявъ ся за бѣдными нашими людьми и они дôставали маленьку запомогу, але якъ майоръ дôвѣдавъ ся, що старй фармеры, котрй вже доробились достаткôвъ, ходять по мѣсточку и жебрають, повыганявъ людей и вôдвернувъ ся вôдъ нихъ зъ обридженемъ. Отжежь я вже по дорозѣ до нашои кольоніи довѣдавъ ся про ту безвстыдну черту нашого мужика. На ганьбу, на встыдъ, на соромъ цѣлому роду людскому жебрають нашй мужики по сторахъ, купуючи за кôлька центôвъ рѣчи, а бабы то таки впростъ заходять по домахъ жебраючи. Я сего вже абсолютно не сподѣвавъ ся, бо нашъ Лемко въ Спол. Державахъ, умеръ бы зъ голоду, а не вытягнувъ бы руки за жебранымъ хлѣбомъ. Индіяне не жебрають — нѣколи не жебрають. Ради Бога, чи-жь вже до тои степени здеморалізовавъ ся нашъ чоловѣкъ въ пеклѣ галицкôмъ?

Для супротивставленя мушу я навести слѣдуючій фактъ, хоть зовсѣмъ звычайный. Якъ я згянувъ вже, — я ѣхавъ зъ пресбитеріянскимъ прічеромъ. Насъ вѣзъ хлопець лѣтъ 16, котрый черезъ дорогу неустанно закидавъ мене безлѣчію самыхъ интересныхъ пытань. Въ Ft. Saskatchewan засѣли мы въ готелю до вечери и розумѣе ся разомъ зъ нами и фѣрманъ, обмывши собѣ докладно руки и тваръ. Найсвобôднѣйше въ свѣтѣ закуривъ собѣ по вечери хлопець циґаро и колишучи ся на креслѣ оповѣдавъ, якъ то вôнъ вчера застрѣливъ 7 дикихъ качокъ и т. ин. Нашъ чоловѣкъ на Великоднй Свята не хотѣвъ разомъ зô мною ѣсти, бо казавъ: „не годенъ я зъ такою особою засѣсти за стôлъ!!!“

(Дальше буде).

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

висимыхъ Русиновъ) вышли у Львовѣ дословно въ рускôмъ перекладѣ особною книжочкою. Треба цѣлй читати, а то заняло бы богато мѣсця въ „Свободѣ“.

Бадені якъ побачивъ, що не мае за собою больпости въ парляментѣ, то зложивъ свôй урядъ, подякувавъ цѣсареви за хлѣбъ и сôль. Але цѣсарь сеи димісія не принявъ и вôнъ мусить дальше пробирати ся помежи доцъ. Дотеперѣшный часъ выповнили въ радѣ державнôй самй нагляднй внесеня. Зъ того для народу, що не мае що ѣсти и котрого тиснуть податки — нема нѣякого хôсна. А до ухвалюваня новыхъ законôвъ треба спокою въ парляментѣ, треба больпости до ухвалы и пожиточного закону и такои опозиціи, котра бы не каламутила дѣло. Тымчасомъ Баденьому вже мѣрка переляла ся... Опозиція каже теперь, що не дасть робити нѣчо (а на то е всѣлякй штучнй способы), поки Бадені не забере ся на сто вѣтрôвъ. Добре ему такъ! Мае вôнъ теперь и за Русинôвъ...

Й П.

ГРЕЦКО-ТУРЕЦКА ВОЙНА

Конець войны.

ГРЕЦІЯ ПОДДАЛА СЯ И ПРОСИЛА ЕВРОПЕЙСКИ ДЕРЖАВЫ О ПОСЕРЕДНИЦТВО ВЪ ЗАПРОВАДЖЕНЮ СПОКОЮ.

Варварство Турковъ.

Якъ то можна было предвидѣти зъ самого початку грецко-турецкои войны, що война довго не потреве длятого, що Греція не могла довго опирати ся далеко сильнѣйшому нерітелеви и если другй балканскй державы не прийдуть Греціи на помôчь — Греція мусить програти. Такъ и стало ся. Европейски державы лишили Грецію на ласку и неласку Турковъ, бо еще и помагали Туркамъ, а другимъ королевствамъ на Балканскôмъ пôвъостровѣ Сербіи, Болгаріи, Чорногорѣ и Румуніи заказали мѣшати ся до войны, щобы не заколотити европейского спокою. Греки зостали побити майже въ каждôй битвѣ, бо по перше, що були далеко слабшй вôдъ Турковъ, а по друге не мали такихъ добрыхъ приборôвъ военныхъ, якъ Турки, а такожь Турки мали добрыхъ, старыхъ, практичныхъ командантôвъ, котрй въ послѣдной Россійско-Турецкôй войнѣ набрали вправы и практики въ военной штуцѣ. Греція отже мусѣла поддати ся. Грецкй войска стоять теперь въ мѣстѣ Domokos и тутъ сильно обшанцовали ся. Турки обступили мѣсто и помимо того, що Греція поддала ся, Турки хотять заняти тое мѣсто, що розумѣе ся не обôйшло бы ся безъ страшнои и завзятои битвы.

Греція повѣрила свôй льосъ европейскимъ державамъ и сказала, що пристане на все то, що ѣй скажуть. Амбасадоры европейскихъ державъ вручили Порте (турецкому султанови) ноту, въ котрôй просять, щобы Турція перестала воювати и приступила до загодженя непорозумѣнь за посередництвомъ Европы. — Турція якось не спѣшить ся зъ закрестанемъ войны и не дала еще нѣякои вôдповѣди и здае ся, що хоче она заняти еще передъ скôнченемъ войны Domokos.

Варварство Турковъ переходить вже границѣ. Доносять до Арты (Греція), що Турки по занятю одного села на рôвницѣ Loucos повôдрѣзували руки и ноги позôсталымъ тамъ Грекамъ, а тѣла нещасныхъ позôставили на дорозѣ, щобы тымъ додати больше страху околичнôй людности. —

Послѣдній телеграмы доносять, що Турція не хоче перестати воювати и хоче заняти цѣлу Тессалію (грецку провинцію). — Грецкй войска бють ся зъ Турками въ Епирѣ (Турція) а грецка фльота бомбардуе Превесу и Никополисъ. Видно, що Турція не боить ся Европы и смѣе ся зъ того, що европейскй представителѣ державъ ѣй наказують.

ОСТРОВЪ КУБА.

Той нещасный островъ, на котрôмъ вже третій рôкъ проливае ся невинна людска кровь за свобожденє зъ ишпанскои неволѣ — знищеный цѣлкомъ. Довголѣтна война знищила все, що тôлько рука людска може знищити. Той прекрасный островъ замѣненый теперь мовь бы на одинъ великій цминтаръ. Люде гинуть зъ голоду, бо всѣ засѣвы знищенй то повстанцями то знову ишпанскими войсками. Генералъ Вейлеръ — катъ острова Кубы — давъ буеъ розказъ давнѣйше, щобъ всѣ фармеры перенесли ся до мѣстъ, щобы тымъ способомъ скорше мôгъ згнести повстане. Хто не хотѣвъ ити, того заразъ стрѣляно навѣть безъ процесу. Теперь тысячи селянъ товчуть ся по больпихъ мѣстахъ и умирають зъ голоду, бо що мали якй запасы живности, то забрали имъ жовнѣры ишпанскй. До того повстали тамъ рôжнй хоробы, якъ жовта febra и цѣле, котрй десяткують цѣле населенє, и найбольше ишпанцѣвъ, котрй не можуть знести горячого клімату. Думавъ бы хто, що за-для такого критичного положеня повстане утихло. Але де тамъ! Повстанцѣ бють ся зъ ишпанскимъ войскомъ и мають надѣю, що выженуть своихъ кровопійцѣвъ зъ острова Кубы. — Отъ доносять дня 12. мая зъ Гаваны (Куба), що енералъ повстанцѣвъ Garcia перетрѣпавъ порядно ишпанцѣвъ коло Bayamo, де вôддѣлъ повстанцѣвъ числячій 1000 мужа вытявъ майже въ пень вôддѣлъ Ишпанцѣвъ числячій 2000 жовнѣрôвъ. Тôлько генералъ Lono, командантъ того вôддѣлу и зъ кôлькома своими жовнѣрами уйшовъ зъ житемъ. Такого погрому ишпанцѣ давно вже не запамятали. По погромѣ повстанцѣ забрали живность и амуницію и пôйшли въ глубь острова.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

Выдѣлъ „Руского-Народного Союза“ дѣлить ся зъ своими членами отсею сумною вѣстею, що дня 5. мая с. р. померъ

Андрей Євусякъ,

членъ „Руско-Народно Союза“ и братства св. Іоана Крестителя въ Олифантъ, Па.

Вѣчная ему память!

О. М. Стефановичъ
секретарь.

НОВИНКИ.

— Зъ Mayfield, Pa. пишуть намъ: У насъ часы дуже лихй, всѣ тутешнй брехи роблять лишь по 2–3 дни въ тыждни. Люде сидять спокôйно, та дожидають коли настане лѣпше.

Дня 7. мая потовкло тутъ въ майнахъ копальнѣ Erie Алексія Борыса. — Коли Борысъ руновавъ (спущавъ) кары зъ плейзу и хотѣвъ попередъ кары перейти зъ одной стороны на другу — нещасте хотѣло, що пôткнувши ся упавъ на дорогу передъ кары и тодѣ наладована кара вѣхала на него и небезпечно его покалѣчила. Нещасного вôдвезли до шпиталю въ Carbondale, Pa. Есть однакъ надѣя, що въ короткôмъ часѣ вылѣчить ся.

Смерть мамы-кормилицѣ.

Нашй люде въ Пенсильвеніи занятй по найбôльшôй части роботою на бресѣ. Якъ бреха робить, е що нашому чоловѣкови попоѣсти и въ що одягнути ся, тожь зовсѣмъ слушно народъ зве бреху своею мамою--кормилицею. Теперь брехи роблять дуже слабо, бо лишь 2—3 дни въ тыждни; та все щось заробить ся, бодай зъ голоду не вмре ся. Хоть якъ робота иде планно а таки въ Jeanesville, Pa. и тои не стало, бо дня 10. мая десь коло 12 г. въ ночи згорѣла бреха до тла. — Богато народа лишило ся безъ найменшого занятя мѣжь ними до 100 нашихъ Русинôвъ. Загипула мама-кормилиця — народъ мусить хиба покинути осаду и шукати иншои неньки.

— Дня 13. мая пароста-токъ „Леона“ выплынувъ зъ ню-йорского порту до Тексасъ, переповненый людьми. Десь коло 2 г. въ ночи выбухъ на корабли пожаръ. Всѣми силами стали моряки гасити огонь, а о подорожныхъ не дбали, тожь хто скоро пробудивъ ся, мôгъ ще выйти на покладъ, а богато подусило ся въ каютахъ. По угашеню огню, мусѣвъ корабель вернути назадъ до Ню Йорку, бо дуже зôставъ ушкодженый. Найбольше потерпѣвъ якійсь жидокъ, бо стративъ весь свôй мастокъ.

Передвчасне сивѣнє.

Перемѣну людского волося въ сиве а спôсля въ зовсѣмъ бѣле обясняють фізіологи утратою фарбуючои матеріи. Хоть звычайно лишь старцѣ сивѣють, однакъ суть выпадки и у молодыхъ людей, котрй наслѣдкомъ гвалтовного потрясеня душевного можуть въ однôй хвили посивѣти. Такъ прим. оденъ молодый робôтникъ въ Ню Йорку упавъ зъ копулы дзвôницѣ, въ летѣ зачепивъ ся убранемъ о готицкй прикрашеня и въ тôмъ положеню завись у воздусѣ. Зъ вôдтамъ вняли его вже зовсѣмъ сивого. Декотрй фізіологи доказують, що гладжене волося рукою пôдчасъ великого перестраху прискорюе сивлене. Певна панѣ ѣхала повозомъ зô своимъ малымъ хлопчикомъ. Въ дорозѣ конѣ сполошили ся, мати притулила до себе перестрашеного хлопця. Коли по успокоеню коней вернули домôвъ, хлопець розхорѣвъ ся, и въ тôмъ мѣсци, де его мати погладила указали ся сивй волосы.

Почтовый конгресъ.

Дня 5. мая зъѣхало ся до Вашингтону понадъ 100 представителѣвъ рôжныхъ державъ, щобъ радити надъ справами мѣжнародной почты. Сполученй Державы перший разъ пріймають у себе подôбный конгресъ. — Послѣдный зъѣздъ почтовыхъ делеґатôвъ вôдбувъ ся 6 лѣтъ тому въ Европѣ. Зô всѣхъ уорганізованыхъ державъ на земли лишь Хины, Корея и вôльна держава Оранжь не були репрезентованй на конгресѣ, та здае ся, що они теперь приступнуть до мѣжнародной звязи почтъ.

Наша байдужнôсть!

Кôлько мы вже разôвъ накликували нашихъ людей, щобъ записували ся до „Р. Н. Союза“ и въ той спосôбъ забеспечували будучнôсть жѣнки и дѣтей, бо нѣхто не знае, де и коли чекае его нещасте; та на жаль, не всѣ послухали нашои доброи рады. — Ось одинъ новый примѣръ нещастя нашого чоловѣка, яке его спôткало на гладкôй дорозѣ:

Андрей Домбровскій зъ Шамокинъ, Па. переходивъ въ ночи дорогою и через его неувагу тренъ наѣхавъ на него и забивъ его на мѣсци. Покôйный полишивъ жѣнку и двое дѣтей. Не належавъ анѣ до Братства анѣ до „Союза“. Походивъ зъ Ростоки великоп повѣтъ Новый Санчь въ Галичинѣ. И хто-жь виненъ тому, що полишена въ нуждѣ жѣнка и дѣти терпѣти будуть бѣду? Байдужный батько, що не хотѣвъ записатись до „Союза“. Най тй численнй выпадки смерти нашихъ людей будуть пересторогою для тыхъ, що ще не записали ся до „Союза“, бо нѣхто не може збагнути, де его жде нещасте. — Записуйте ся до „Союза“, щобъ потому ваша жѣнка и дѣти не проклинали васъ!

Канадійска Русь росте!

Минувшого тыждня приѣхало до Канады до 400 рускихъ родинъ, зъ повѣтôвъ: Коломыя, Борщѣвъ и Кôцмань. Зъ тыхъ одна часть пôшла до Edmonton, друга партія до Laky Dauphin а трета до Stuartburn.

Кôлько коштувавъ Ню Йоркъ?

Островъ, на котрôмъ есть теперь велике мѣсто Ню-Йоркъ продали Индіяне Голяндцямъ р. 1668 за 10 сорочокъ, 30 паръ пончôхъ, 10 пупокъ, 30 куль, 30 фунтôвъ стрѣльного пороху, 30 сокиръ, 30 кôтлôвъ и одинъ горшокъ.

Подяка.

Отсимъ складаемо сердечну подяку всѣмъ Братствамъ и Всеч. Отцямъ духовнымъ, що зволили взяти участь въ посвяченю угольного каменя пôдъ гр. кат. руску церковь въ Ansonia, Con. и своею присутностію причинити ся до звеличаня праздника Ансонійскихъ Русинôвъ. Най Богъ нагородить Вамъ за Вашй труды!

За парох. урядъ

Димитрій Ванько
секретарь.

ДЕ ЗНАХОДИТЬ СЯ?

Хто бы знавъ де обертае ся мôй братъ Иванъ Хомикъ, сынъ Василя, котрый передъ трема роками прибувъ до Америки и доси не давъ о собѣ жадноп вѣсти, най дасть знати до мене пôдъ адресою:

Michael Homik
P. O. Box 110. — JEANESVILLE, PA.
Luzer. Co.

Де-що цѣкавого.

— Всѣхъ Славянъ на свѣтѣ есть 112½ міліона. Зъ того есть насъ Русинôвъ 24 міліонôвъ, Росіянъ або Москалѣвъ 55 міл., Поляковъ зъ Кашубами 15 міл., Чехôвъ зъ Моравянами и Лужичанами 5 міл., Словакôвъ 2½ міл., Сербôвъ зъ Хорватами 6¼ міл., Словѣнцѣвъ 1¼ міл., Болгарôвъ 3½ міл., а Нѣмцѣвъ 50 міліонôвъ.

— Приятелемъ есть така особа, котра зъявляесь, якъ вже насъ цѣлый свѣтъ опустить.

— Въ пôвнôчной Америцѣ есть чотыри тысячѣ міліонерôвъ; а чотыри міліоны „tramp-овъ“. Отже на одного міліонера выпадае тысячь „трампôвъ“.

— 52 процентъ обывателѣвъ Спол. Державъ займае ся господарствомъ.

— Въ Milwaukee умеръ 20 лѣтный молодець въ наслѣдокъ сильного куреня. На день спаливъ 10 пачокъ папиросôвъ.

— Вѣдомо, що лѣкарѣ мають машины до чищеня жолудка. Въ виду теперѣшнои бѣды варто-бъ вынайти таку машину, котра-бъ наповняла жолудокъ.

— Греція, котра недаесь цѣлôй Европѣ, мае лишь 2,187,208 душь; есть трохи бôльша якъ половина Пенсильвеніи.

— Въ Перзіи помешканя не мають жадныхъ выглядôвъ на улицю.

— Одна жена въ Филадельфіи подала о розводъ зъ мужомъ, бо вôнъ ей заказавъ ѣсти „паѣ“. Чи не варіяты тй американцѣ?

— Въ Парижу одна богачка, котра не знала що зъ грôшми зробити, справила для своихъ псôвъ весѣле. Въ той цѣли запросила песикôвъ своихъ приятелѣвъ, поуберала ихъ въ сорочки, сподиѣ, камизельки, колнѣрики и почали ся псы забавляти (?) Якъ ся помучили вже, то казала имъ дати обѣдъ, пôдчасъ котрого потравы були подаванй на золотыхъ и срѣбныхъ посудинахъ. Але намъ здае ся, що тй люде були гôршй звѣрята якъ тй, що ѣли зъ золотои миски.

— Намовте кума, приятеля най собѣ запише „Свободу“.

— Не знати, хто кого больше пôтребуе, чи хорый лѣкаря чи лѣкарь хорого.

— Если въ Франціи спôзнить ся тренъ о 10 минутъ, то компанія мусить вôдповѣдати передъ судомъ.

— Досвѣдъ есть зимовымъ овочемъ, дозрѣвае дуже пôзно.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. Геренчака и Ф. Михальского.
въ **Jersey City, N. J**
38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи околици, повиненъ вступити до того готелю, бо:

Тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода.

Достане нôчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понеже зъ того готелю лишь пару крокôвъ до пенсильванійского, лігайского и центрельского діпа, а также діпа, звôдки стрѣткары розходять ся по цѣлôмъ мѣстѣ и околици, якъ Newark, Bayonne и т. д.

Феры до Ню Йорку и Бруклина также пôдъ носомъ.

Въ тôмъ готелю порадять вамъ безплатно, де тапу шіфкарту купити, а если не знаете, то запровадять васъ охотно на діпо, або на шифу, та взагалѣ дадуть всяку добру раду.

Въ готелю тôмъ е также прекрасна галя на мітинґи, забавы и весѣля.

J. S. MILLER
ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЬ
на Third str. — Mt. Carmel, Pa.

Якъ хочешь мати красне, модне, добре, а тане убране то зайди на Third str., а тамъ знайдешь кравця Міллера. Вôнъ вже давный обыватель въ Mt. Carmel, Pa., тожь его всѣ знають. Якъ вôнъ тебе красно вбере, то не повстыдаешь ся передъ першимъ джентольменомъ американскимъ. — Пошукай тôлько Міллера, а не пожалуешь!

J. LIACHOWICZ
(І. Ляховичь)
425 Shamokin st.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Польско-литевскій зегармістръ и ювілеръ

Всяки направы зегаркôвъ выконуе точно, тапно и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣннй зеґары дае на выплатъ.

Petro Serafin
ПЕТРО СЕРАФИНЪ
424 Shamokin St.
Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякй другй здоровй напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати.

РУСКА ГРОСЕРНЯ!
Нашъ чоловѣкъ честный и порядный
Яковъ Гамбаль
въ OLYPHANT, PA. на Race Str. мае сторъ. Дôстанете у него все потрѣбне до житя, а все свѣже, добре и дешеве. Всюды вже люде зрозумѣли, що треба у своего брати, а не пейсатыхъ драбôвъ спомагати.

И на тяжкй часы найде ся рада!

Тому, що теперь тяжкй часы пастали и люде не можуть богато заробити, а убрати ся мусять — постановили мы знижити цѣну мужескихъ, хлопячихъ и дитинячихъ убрань.

Убраня, котрй перше коштували $5.00, $6.00, $7.00, $8.00, $10.00 и $12.00 можна теперь купити по $3.50, $5.00, $6.00, $7.00 и $8.00 у **Peter A. Stief-a.**

Хлопячй убраня продае ся по $2.50, $3.50, $4.75, $6.00 и $7.00.

Убраня для малыхъ школярôвъ $1.00 и $1.50, а зъ лѣпшои матеріи по $2.00 и $2.50.

Сорочки почавши вôдъ 50 цт. и высше.

Убраня на замовлене вôдъ $12.00 и высше.

Капелюхи всѣлякого рода.

Всьо дуже добре и може кождого вдоволити.

УДАВАЙТЕ СЯ ДО:
PETER A. STIEF-A
11, 13 И 15 North Oak Str. — Mt. CARMEL, PA.

ТЕПЕРЬ ДÔСТАЛИ МЫ НОВЫЙ ТРАНСПОРТЪ МАТЕРІЙ НА ЖѢНОЧЙ УБРАНЯ.

Можемо ихъ продавати по дуже низкихъ цѣнахъ.

Красный женьскій капелюхъ коштуе тôлько 2 дол.

Дитинячй капелюхи и шапочки вôдъ 20 цт. и высше.

Дитинячй готовй убраня, котрй коштували перше 75 цт. — теперь 30 цт.

Убраня для маленькихъ дѣтей при хрестѣ — шапочки для школярôвъ по 12 цт.

Маемо на складѣ рôжного рода черевикôвъ и шлепрôвъ.

Черевики для хлопцѣвъ № 1, 2, 3 и 4 тôлько по 98 цт.

Черевики для дѣвчатъ по 60 и 75 цт.

Гумовй мужескй чоботы по $2.25.

у R. BROWN-A
37 North Oak Str. — Mt. CARMEL, PA.

RA 42

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и па ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 показуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000. Заряджають нимъ

Стефанъ Мурдза
— И —
Теодоръ Федько

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

КРИВОПРИСЯЖНИКЪ.

Повѣсть люду.

Зъ словацкого переклавъ М. С.

(Конець.)

Боже заховай, але тогды були иншѝ часы на свѣтѣ. А и присяги були иншѝ якъ днесь. Давно бувало такъ ся кляли, що имъ дубомъ волосе ставало на головѣ. Не присягати, но слухати того було — а мурашки иш̂ли чоловѣкови по-за шкôру. „А бодай-сь нѣколи сонця не видѣвъ. А бодай тя землиця вывергла. А бодай тя злый вѣтеръ рознѣсъ. А бодай-сь нѣколи Божои твари не видѣвъ. А бодай-сь до рока не дочекавъ“.

Судъ постановивъ, що мало ся ити на саму спôрну землю и щобъ тамъ присягали.

Присягати мавъ Гано.

Була якъ разъ весна около Юзефа, якъ ся вже въ поле выходить; и власне взавтра мали вже ити на ту землю.

Гано мавъ присягати, що стоить на своѣй земли. Такъ на своѣй. Въ ночи йшовъ, набравъ до керпцѣвъ своеи землѣ.

Засвитало.

Рано о осмôй годинѣ идуть паны на ту землю. Ишли и свѣдки; ба та й придивляючихъ ся було много.

Судія звернувъ увагу присягаючого на тяжкѝ наслѣдки кривоприсяги; зачавъ приказувати важку присягу и то пôдъ голымъ небомъ.

Гано зблѣдъ, на цѣлôмъ тѣлѣ трясе ся. Голосъ ему заперло въ гортанцѣ, але якось перемôгъ ся и вырѣкъ страшнѝ слова: „А бодай-бымъ дочекавъ першого плоду тои землѣ; а бодай бы мя землиця вывергла, якъ не стою на своѣй земли. Такъ ми Боже допоможи“.

Обжалованый заломивъ лишь руки и скрикнувъ: „Най же ти Панъ Богъ надгородить“! Зôставъ засудженый и землицѣ позбавленый.

Не минувъ рôкъ. Гано мае повнѝ стоги збôжа. Зближаесь весна. Всьо оживае. Лишь Гано ныдѣе, зъ мôцного хлопа нема лишь трѣска. Люде пошептують собѣ: „Криво присягавъ, умре до року“.

Стало ся. Якъ разъ въ самъ день кривоприсяги мавъ похоронъ. „Млыны Божѝ поволи мелють, але добре“ — говорили люде. „Кобъ ся не сповнило на нѣмъ то друге, щобъ его земля не выкинула“.

Та й точно ся такъ стало. Гано, по похоронѣ, пôйшовъ гробарь на цвинтарь и найшовъ нашого Гана поверхъ гробу. Поховали его другій, третій разъ, але завсѣгды лежавъ поверхъ. Земля его не хотѣла приняти; сповнило ся: „а бодай бы мя земля вывергла“.

Дали его до крипты пôдъ церковь. Лишь диво, що ся та церковь не завалила. Бухъ, громôтъ, трескôтъ такій нôчь по ночи, що люде бояли ся ити бôля церкви. Порадивъ паламарь, щобъ его дати на вежу надъ дзвоны, бо сесѝ мають таку тайну мôць и силу, що всѣ напады „злого“ вôдженуть. Вынесли его тамъ и поставили въ тôмъ кутику, де-мъ его и видѣвъ.

Вôдъ того часу минуло не много лѣтъ. Нѣхто не памятае, що стало ся зъ его маеткомъ. Имя Гано давно вже забуте. Анѣ потомства нема по нѣмъ. Днесь лишь матери неслухняныхъ дѣтей страшать его именемъ.

Его позостатки десь и днесь ще поневѣряють ся на пострахъ кривоприсяжникамъ“.

Старый, вже до землѣ похиленый чоловѣкъ, скôнчивъ свое оповѣдане. Я му потакнувъ и додавъ: „справдѣ, Панъ Бôгъ не сквапливый, але памятливый“; але ту не давъ му навѣть дождатись першого урожаю, дуже поквапивъ ся. Не-даромъ говоривъ Вôнъ: „Не возьмешь имени Господа Бога на дармо“.

Той самъ Богъ говоривъ на горѣ: Знову чували, що сказано старосвѣцкимъ: „Не кленись криво, а сповняй передъ Господомъ обѣтницѣ твои“.

Я-жь вамъ кажу: Не клянѣть ся зовсѣмъ: нѣ небомъ, бо воно престолъ Божій; нѣ землею, бо вона пôдножокъ нôгъ Его; нѣ Ерусалимомъ, бо се городъ великого царя; нѣ головою твоею не кленись, бо не зможешь зробити нѣ одного волоса бѣлымъ або чорнымъ.

Слово-жь ваше нехай буде: „такъ, такъ; нѣ, нѣ“, бо що бôльше надъ се, те вôдъ лихого.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ!

Семанъ Митренко,

въ OLYPHANT, PA. на River Str. въ домѣ Д. Свалы мае порядный готель

Можна достати тамъ кождого часу свѣжѝ, добрѝ и здоровѝ напитки, якъ пиво, вино, віску, темперъ и пр.

Родимцѣ — зайдѣть, то переконаетесь.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае также свою власну аптику, въ котрой выробляють ся дуже добри и помôчни лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса!

S. H. McConnell

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

128 OAK Str.
Mt. Carmel, Pa.

Продае трумны, вынаймае керичи на похороны, хрестины, весѣля и т. и. по дуже низкихъ цѣнахъ.

Русины! Въ потребѣ удавайте ся лишь до него, бо вôнъ есть солідным чоловѣкомъ и не зôдре васъ.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зô слюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся здняти, а будешь мавъ на цѣле жите памятку. Маешь ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Есть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — У него рôжнородни фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованôй цѣнѣ. — За роботу гварантуе.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае також керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
готельничій.

246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

* * *

Що за Талпашъ? Зводки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

* * *

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

S. MATULYS

125—127 OAK Str.
MT. CARMEL, PA.

Продае меблѣ (гратя) по зниженыхъ цѣнахъ.

Столы, котрѝ перше продавалисмо по $6.00 теперь лишь $4.25.

Кресла, котрѝ перше були по 65 цт. — теперь 35 цт.

Ложка, котрѝ перше продавалисмо по $3.50 — теперь лишь $2.00.

Матерацы, котрѝ перше були продаванѝ по $5.00 — теперь продаемо по $2.25.

Пецы, котрѝ перше продавалисмо по $20.00 — теперь продаемо лишь по 11.00.

И всякѝ другѝ меблѣ потрѣбнѝ до гавзу продаемо по дуже низкихъ цѣнахъ. Зайдѣть, а переконаете ся.

HOTEL

HETMAN CHMIELNICKI.
Alexy Halaburda
Mt. CARMEL, PA.

Коло лігайского діпа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякѝ напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ дуже добрѝ и здоровѝ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Ану Русины! Чижь будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ пô кутахъ стояти?

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякѝ потрѣбнѝ рѣчи до житя, якъ также убраня майнерскѝ и звычайнѝ можна купити.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно.

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного предсѣдателя „Союза“.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO.“ есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды однои и тои самои доброты и пріемного смаку и есть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Вырабляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнѝ родины повиннѝ замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку офѣру де свои церкви

нехай ся зверне до найсолѣднійшого и найлѣпшого

Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, илитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнѝ и взагалѣ всякѝ рѣчи потрѣбнѝ до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченѝ стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ“ въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“

Ю. Щипчика и Г. Трохановского.

въ Mt. Carmel, Pa

Въ кождôй хвили свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas; they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

Пôдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты.

Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнѝ товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѝ ґаздынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

Читайте и уважайте.

Станъ и огляни всѣ возы для бучерôвъ, гросерникôвъ, голсельникôвъ (до розвоженя пива) и розличнѝ другѝ, робленѝ зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшои роботы.

Головне ковальство!

Специяльно вырабляють ся желѣзнѝ плоты, и обгородженя надгробникôвъ.

J. B. Zimmerman

Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякѝ другѝ рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

Ike Goldschmidt

Clotheir, Tailor & Hatter

25 & 27 N. Oak str.
Mt. CARMEL, PA.

— Заложеный 1880 р. —

Рôжного рода найлѣпшѝ убраня по дешевыхъ цѣнахъ.

Посылае грошѣ до Европы на money order, або через найлѣпшѝ банки.

Мае аґенцію найлѣпшихъ компаній ассекурацiйныхъ и полагоджуе ассекураціи вôдъ огню и на жите по дешевыхъ цѣнахъ.

Его довголѣтна честна праця, говорить сама за него.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѝ хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ.. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

Dr. **I. GOODMAN**

Physician and Surgeon
Office: Mt. Carmel Avenue,
Opposite Mt. Carmel House
Mt. CARMEL, PA.

Лѣчить всякѝ хоробы добре и таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словенски.

R. H. Morgan

9 W. Centre St.
SHENANDOAH, Pa.

Вырабляе фаны, пасы, шапки и вôдзнаки для Братствъ. Пишѣть по цѣнники и по пробу.

Гаврінлъ Малнинякъ

Гуртовный складъ
(Wholsale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS'

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѝ якъ и зимнѝ перекуски. Потравы прилагодженѝ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Осôбнѝ покоѣ для родинъ. — Найлучшѝ вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливѝ напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ пріѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Руска бучерня

Russian Meat Market
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часъ и пунктуально.

Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся чоловѣкомъ, най покине вже разъ жидôвъ, а най удасть ся до нашого честного чоловѣка

Кузьмы Свалы
въ ОЛИФАНТѢ.

Юліянъ Копыстяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшѝ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональѝ, цигара дуже добрѝ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшѝ товары, спроваджованѝ впростъ зъ найпершихъ складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае также одягъ майнерскѝ и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свой до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Молись, трудись, учись, до „СОЮЗА“ запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, „СВОБОДУ“ читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“, ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.